

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2020. gada 4. novembris

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP) Rīgā, Pils ielā 22 (sēde notiek attālināti).

362. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: **Padomes locekļi:** A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, A.Ancāne, A.Lapiņš, A.Kušķis, B.Moļņika, V.Brūzis, I.Tapiņa;

Projektu pārstāvji:

M.Kalvāne – SIA Metrum;
E.Rorbaha - Rīgas domes ģeogrāfijas departaments;
Projekta pārstāvis objektam Tallinas iela 85, Rīga;
Projekta pārstāvis objektam Skolas iela 17, Rīga

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 362. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina 362.sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 363. sēde

Padomes 363. sēdi sasaukt 2020. gada 2.decembrī plkst. 14:00.

3.

„Dzīvojamās ēkas pārbūve” Tallinas ielā 85, Rīgā; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde;

V.Brūzis informē par iesniegumu – ēkas pārbūves projektā paredzēta jumta formas maiņa. Ēka ir kultūrvēsturiski vērtīga, pārveidojums ietekmē kultūrvēsturisko vidi.

Projektētājs informē par risinājumu, sniedz prezentāciju. Esošās ēkas jumts ir sliktā tehniskā stāvoklī, nepieciešama steidzama atjaunošana. Pārveidojumi paredzēti pagalma fasādē. Ielas fasādē jumta risinājums paliek esošais.

V.Brūzis informē par būvvaldes viedokli. Ēkas pagalma fasādē logi veidoti kā izbūves, kas ir pieņemams risinājums, atšķirībā no logiem jumta plaknē. Atbalstāms priekšlikums.

J.Dambis: Ja ēka novērtēta kā kultūrvēsturiski vērtīga ēka, tad pārveidojumi, kas paredz jumta formas maiņu, nav pieļaujami, saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumiem. Uzskatu, ka iesniegtais risinājums neuzlabo jumta ainavu. Piedāvātais risinājums nav iepriekš veiktu pārbūvju likvidēšana nolūkā uzlabot kopējo jumta ainavu. Tiek veidots sava laikmeta arhitektūrai neraksturīgs risinājums, kas nenāk par labu kultūrvēsturiski vērtīgajai ēkai.

A.Lapiņš: ja ēku uztver kā brīvstāvošu ēku un gala fasāde ir redzama no ielas puses, tad pārveidojums būtu iespējams. Tomēr, ir paredzēts būvēt blakus jaunu apjomu, kas aizsegs šīs izbūves.

Jumta slīpuma izmaiņu pret pagalmu var īstenot, bet nav vēlams mainīt dzegas augstumu.

A.Ancāne: aplūkojot esošās ēkas arhitektūru, redzams raksturīgs sava laika piemērs fasādes risinājumam, kur viens no dominējošiem faktoriem ir simetrija. No dažādiem skatu punktiem aplūkojot ēku, paredzētais pārveidojums piešķir asimetrisku

akcentu, kas izceļas no fasādes kompozīcijas.

A.Kušķis: Piekrītu paustajam būvvaldes viedoklim – ņemot vērā skatu punktus un ēkas uztveramību no dažādām pusēm, uzskatu, ka ir rasts samērā veiksmīgs arhitektoniskais risinājums kontekstā ar esošo ēku dabā. Paredzētā jumta asimetrija pret pagalmu nav vienkāršota, bet ieslēpta un ietērpta vienojošā jumta materiālā, kas, līdz ar augstumu atzīmēm un citiem parametriem padara to pieļaujamu un atbilstošu normatīvo aktu prasībām. Atbalstu turpmāku projekta virzību.

B.Moļņika: Iespējams, lēmuma pieņemšana ir jāatliek, lai iepazītos detalizētāk ar risinājumu, jo šobrīd iesniegtais risinājums atšķiras no tā, kas iepriekš ticis izskatīts institūcijās.

I.Tapiņa: Projektā vairākkārt ir veiktas izmaiņas, tādēļ svarīgi saprast, kurš ir gala variants. Kopumā pievienojos būvvaldes paustajam viedoklim.

J.Asaris: Jautājums izskatīts vismaz piecās dažādās versijās, kur tika piedāvāti daudz apjomīgāki pārveidojumi un tie netika atbalstīti.

Projektētājs informē, ka iesniegtais risinājums ir saskaņots NKMP.

A.Ancāne informē, ka saskaņojums NKMP ietver nosacījumu jumta izbūvē pagalma daļā samazināt logu gabarītus augšējā līmenī. Šobrīd Padomē izskatāmais risinājums ir jau ar samazinātiem gabarītiem.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto dzīvojamās ēkas Tallinas ielā 85, Rīgā pārbūves risinājumu.

Par: 3 - I.Tapiņa, A.Kušķis, V.Brūzis;

Pret: 2 - J.Dambis, A.Ancāne;

Atturas: 4 - J.Asaris, B.Moļņika, A.Lapiņš, A.Kronbergs.

Padomes lēmums: Lēmums nav atbalstīts.

4.

Zemes vienību Puškina ielā 22, Rīgā un Riepiņu ielā 4, Rīgā robežu pārkārtošana (apvienojot un sadalot) priekšlikums; iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

V.Brūzis un būvvaldes pārstāve informē par iesniegumu. Priekšlikums paredz veikt vēsturisko zemes gabalu robežu pārkārtošanu, atbilstoši faktiskajam pagalma lietojumam (piemēram, katrai ēkai ir sava auto stāvvietā). Zemes gabalu īpašnieks ir viens (fiziska persona).

J.Dambis atgādina, ka konsekventi tiek uzturēts princips nepieļaut vēsturisko zemes gabalu sadalīšanu. Aplūkojamie zemes gabali ir vēsturiskie. Ja tomēr varētu uzskatīt kā izņēmuma gadījumu, vienalga jāatzīst, ka piedāvātais risinājums tomēr neatbilst vēsturisko zemes gabalu tradicionālajam raksturam Rīgas vēsturiskajā centrā. Diagonālais sadalījums uz stūra nav sastopams tuvākajā apkārtnē, tādēļ šāds sadalījums nav pieņemams.

Izņēmums varētu tikt pieļauts gadījumā, ja jāglābj vērtīga ēka. Šajā situācijā ir velēšanās divām ēkām sadalīt zemi, taču nav pietiekoša argumentācija šādai rīcībai, jo īpaši, ja zemes gabaliem ir viens īpašnieks.

A.Kušķis: uzskatu, ka iesniegtais zemes gabalu sadalījuma priekšlikums nav atbalstāms. Situācija apliecina, ka esošie normatīvie akti jāpārvērtē, lai šādus gadījumus var atrisināt. Risinājums varētu būt, ka zemes gabali nākotnē ir apvienojami, veidojot vienotu kompleksu, kā arī pārskatot ēku kultūrvēsturiskās vērtības līmeni.

V.Brūzis: Piedāvājums ir amizants. Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma 5.panta 3.daļa nosaka, ka – Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā saglabājamo kultūrvēsturisko vērtību pārveidošana pieļaujama, ja nepieciešamā pārveidojuma veikšana ir vienīgais veids, kā nodrošināt pilsētas attīstību, un ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas kultūrvēsturiskā vērtība.

Jāizvērtē, vai priekšlikums izstrādāts nolūkā nodrošināt attīstību, vai jānosaka lietošanas kārtība un situācija saglabājas esošā.

I.Tapiņa: Praksē ir centieni atteikties no situācijām, kad ir dalīti īpašumi, t.i. zeme pieder vienam īpašniekam un īpašums citam. No šī viedokļa, šis ir svarīgāks aspekts, lai zemes gabali ir sadalīti un katrai ēkai piekrīt savi zemes gabali. Tomēr neatbalstu iesniegto priekšlikumu, kas paredz diagonālo sadalījumu, bet gan risinājums varētu būt apvienot zemes gabalus, kas pieder vienam īpašniekam.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto zemes vienību Puškina ielā 22, Rīgā un Riepiņu ielā 4, Rīgā robežu pārkārtošanas priekšlikumu.

Par: 0;

Pret: 8 – J.Asaris, B.Moļņika, I.Tapiņa, A.Kušķis, V.Brūzis, J.Dambis, A.Ancāne, A.Kronbergs;

Atturas: 1 – A.Lapiņš.

Padomes lēmums: Lēmums nav atbalstīts.

5.

Zemes gabala Cēsu ielā 15, Rīgā sadalīšana divās daļās; Iesniedzējs: Rīgas domes ģeodēzijas departaments.

Rīgas domes ģeodēzijas departamenta pārstāve E.Rorbaha informē par iesniegumu. Zemes gabals ietilpst izglītības iestādes Rīgas Franču liceja lietojuma teritorijā. Plānojumā teritorija ir liela un zemes gabala daļa, kuru iecerēts nodalīt, ir kā ķīlis, par kuru jāslēdz nomas līgums, kas paredz nomas maksas, līdz ar to apgrūtina apsaimniekošanu. Zemes gabala sadalīšanas nolūks ir iegūt vienotu nekustamo īpašumu un apvienot ēku ar zemi. Jautājuma formāla risināšana tika uzsākta jau 2012.gadā, kad jau saņemts atzinums par zemes gabala sadalīšanu. Šobrīd īpašuma tiesības ir mainījušās un ir viens īpašnieks, kas piekrīt zemes gabala sadalīšanai. Izsniegti nosacījumi sadalīšanai.

V.Brūzis informē, ka jautājums ar zemes ierīcības projektu iesniegts Rīgas būvvaldē un priekšlikums ir atbalstāms.

A.Kušķis: Saskaņā ar teritorijas plānojumu, vēsturiskajiem zemes gabaliem ir dažādi zonējumi (publiskas apbūves teritorija un jauktas apbūves teritorija), līdz ar to tas ir pamatots arguments iespējamai dalīšanai.

J.Dambis: Ņemot vērā, ka ir pieņemts lēmums, kas nav pretrunā ar kārtību, kā risināt šādus jautājumus, nevajadzētu lemt atkārtoti, bet pieņemt lēmumu, ka Padomei nav iebildumu turpināt jautājuma sakārtošanu.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta uzsākto zemes gabala Cēsu ielā 15, Rīgā sadalīšanu divās daļās.

Par: 9 - J.Asaris, B.Moļņika, I.Tapiņa, A.Kušķis, V.Brūzis, J.Dambis, A.Ancāne, A.Kronbergs, A.Lapiņš;

Pret: 0;

Atturas: 0.

Padomes lēmums: Padome atbalsta uzsākto zemes gabala Cēsu ielā 15, Rīgā sadalīšanu divās daļās.

6.

Daudzstāvu daudzdzīvokļu un darījumu ēkas meta izmaiņas Skolas ielā 17, Rīgā; Iesniedzējs: NKMP.

A.Ancāne informē par iesniegumu.

Projekta pārstāvji informē par risinājumu. (Slikta skaņas kvalitāte apgrūtina pilnībā uztvert projekta pārstāvju sniegto informāciju.)

J.Dambis uzdod jautājumu par konkursa norisi. Iesniegts atšķirīgs risinājums no iepriekšējā konkursa risinājuma, līdz ar to ir jautājums, vai iesniegtais risinājums uzskatāms par konkursa risinājuma turpinājumu.

A.Lapiņš uzdod jautājumu, kādēļ tiek mainīts fasādes risinājums?

Projekta pārstāvis uzdod jautājumu, vai jāorganizē jauns konkurss, jo uz nulles cikla bāzes, kas bija konkursa risinājums, tiek izstrādātas projekta izmaiņas – tiek mainīts fasādes daļas konstruktīvais risinājums un arhitektūras elementi.

A.Kušķis uzdod jautājumu, kāds ir pamatojums fasādes logu proporcijām?

V.Brūzis: Projektētājs nesniedza pilnu informāciju par projekta izmaiņām. Var konstatēt, ka izmaiņu risinājumā ir mainītas ieejas proporcijas, izveidota iebrauktuve pagalmā, samazinātas jumta logu izbūvju skaits. Fasādes apdare arī ir ļoti vienkāršota.

Pasūtītājam vēlreiz jāpaskaidro iemesli izmaiņām.

J.Dambis: aplūkojot sākotnējo priekšlikumu un jauno, sākotnējais risinājums bija ar smalkāku arhitektūras un dizaina kvalitāti. Jaunais priekšlikums ir vienkāršāks, parastāks un uzskatu, ka nav atbalstāms. Līdz ar šādām izmaiņām, risinājums arvien vairāk attālinās no konkursa ieceres.

A.Lapiņš: uzskatu, ka piedāvājumā ir būtiskas atšķirības fasāžu kompozīcijā un izmaiņu risinājums nav atbalstāms.

U.Bratuškins: Jautājums apskatāms plašākā kontekstā ar blakus esošajām ēkām. Fasāžu risinājums dizaina ziņā kļuvis vienkāršāks un lakoniskāks un arī kontrastējošāks ar namu Skolas ielā 19. Nams Skolas ielā 19 neiegūtu, ja abās pusēs būtu vienkāršiem līdzekļiem veidota arhitektūra. Nams Skolas ielā 21 ir sava laika raksturīga arhitektūras liecība, tādēļ risinājumā Skolas ielā 17 ir iespēja radīt mūsu laika raksturīgu liecību. Fasāžu risinājuma dizains, detaļu dažādība un plastika sākotnējā piedāvājumā bija daudz izsmalcinātāka, nekā izmaiņu versijā. Neatbalstu iesniegtās projekta izmaiņas.

A.Kušķis: Ja iepriekš saskaņotās fasādes risinājums bija labi harmonizējošs ar blakus esošo vēsturisko arhitektūru, tad jaunajā risinājumā ir pārāk lielas izmaiņas, kas nav uzskatāms par projekta turpinājumu.

V.Brūzis: Ja jautājums ir par jauna konkursa rīkošanu, svarīgi apzināties, ko dos jauns konkurss. Iespējams var sniegt rekomendācijas, izskatīt atkārtoti, lai šo risinājumu varētu novest līdz atbalstam.

I.Tapiņa vērš uzmanību, ka projektētājs nespēja argumentēt izmaiņas, kā rezultātā nav iespējams atbalstīt iesniegto risinājumu.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto daudzstāvu daudzdzīvokļu un darījumu ēkas meta Skolas ielā 17, Rīgā izmaiņu risinājumu tālākajai virzībai.

Par: 0;

Pret: 8 - J.Asaris, B.Moļņika, I.Tapiņa, A.Kušķis, J.Dambis, A.Ancāne, A.Kronbergs, A.Lapiņš;

Atturas: 1 – V.Brūzis.

Padomes lēmums: Lēmums nav atbalstīts.

7.

Lokālpārvaldes izstrāde teritorijai Rīgas Tehniskās universitātes kompleksā Ķīpsalā, Rīgā; Iesniedzējs: SIA Metrum.

M.Kalvāne informē par iesniegumu un lokālpārvaldes izstrādi.

A.Ancāne informē, ka NKMP ir izsniegusi 2020.gada augustā nosacījumus lokālpārvaldes izstrādei Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam.

A.Kronbergs uzdod jautājumu par Zunda kanāla malas un K.Valdemāra ielas teritorijas iekļaušanu aplūkojamā teritorijā.

M.Kalvāne informē, ka saistībā ar Zunda kanāla teritoriju, iekļauta tikai ūdens daļa. K.Valdemāra teritorija nav priekšlikumā apskatīta, ja vien tās būs pašvaldības ieceres.

A.Kušķis uzdod jautājumu par Rīgas Tehniskās universitātes attīstības iecerēm.

M.Kalvāne informē, ka Rīgas Tehniskās universitāte ir lūgusi izstrādāt vairākas vīzijas par arhitektūras risinājumiem. Ir diskusijas, vai nepieciešamas papildus kopmītņu ēkas un cik augstas. Sarežģīts jautājums ir par autostāvvietu novietni, jo automašīnu skaits ir ļoti liels un nav paredzams, ka varētu samazināties. Tiek izskatīti jautājumi arī par publisko ārtelpu, kā arī izstāžu kompleksu un tā funkciju.

U.Bratuškins: Pozitīvi, ka lokālpārvaldes teritorijā ietverta arī Zunda akvatorija daļa. Šobrīd ir izstrādāti Zunda parka attīstības konkursa projekti, kuros arī uzsvērta nepieciešamība veidot vairāk saistību starp vienu un otru krastmalas teritoriju, līdz ar to, šis ir īstais brīdis, lai iekļautu atbilstošas prasības arī izstrādājamā lokālpārvaldes plānojumā.

Uzskatu, ka divi mākslīgi izgriezti zemes gabali būtu jāizskata kontekstā ar kopējo plānojumu, lai gan pēc piekrišanas nav aplūkojamās teritorijas daļa.

Gājējiem šobrīd nav iespējams no t/c Olimpija nokļūt Latvijas bankas naudas krātuves teritorijas tuvumā, tādēļ uzskatu, ka tā ir risinājuma problēma.

Rīgas Tehniskā universitāte ir pieņēmusi stratēģisku lēmumu bāzēties Ķīpsalā, kas tiek ievērots un jau pārceltas vairākas fakultātes no citām telpām uz Ķīpsalu.

Teritorijā nepieciešamas papildus ēkas studiju telpām, kas pārcelsies no Meža ielas. Jautājums joprojām ir par turpmāko atrašanos universitātes galvenajā ēkā Kaļķu ielā 1.

A.Kronbergs: uzskatu, ka nepieciešams paplašināt lokālpārveidojuma aplūkojamās teritorijas robežas, iekļaujot zonu, kas ir šobrīd neatrisināta no transporta un gājēju viedokļa – teritorija uz Latvijas bankas pusi un Zunda kanāla puses.

Padome pieņem zināšanai sniegto informāciju par lokālpārveidojuma izstrādi.

8.

Rīgas domes Pilsētas attīstības komitejas priekšsēdētāja vietnieka J.Klotiņa iesniegums

A.Rupenheite informē par Rīgas domes Pilsētas attīstības komitejas priekšsēdētāja vietnieka J.Klotiņa vēstuli Padomei, ar ierosinājumu izskatīt jautājumu par Padomes sastāvu, papildinot to ar Rīgas Domes Satiksmes departamenta pārstāvi.

Papildus aicina izskatīt Padomē jautājumus:

- par pilsētvides attīstību un satiksmes mīkstināšanu pie arhitektūras pieminekļiem Rīgas vēsturiskajā centrā;
- par liftu izbūvi ēkās Rīgas vēsturiskajā centrā, kur vēsturiski tie nav bijuši paredzēti vai nav izbūvēti.

A.Rupenheite informē, ka attiecībā par Padomes sastāvu un jautājumu par liftiem ir sniegta informācija par sastāva veidošanu un sastāvu, kā arī nosūtīta informācija par Padomes viedokli un sagatavotās tēzes par liftu izbūvi vēsturiskajās ēkās.

Padome diskutē par ekspertu vai atbildīgo amatpersonu piesaisti dažādu jautājumu risināšanā, tādēļ jautājumos, kuros tiek izskatīti, piemēram, transporta risinājumi, aicināt atbilstošus speciālistus piedalīties sēdē.

V.Brūzis vērš uzmanību jautājumam par elektrozpildes vietām pilsētā – kur tādas iespējams izvietot un kādā dizainā. Šie jautājumi ir aktuāli, ņemot vērā, ka ir pieprasījums.

Sēdi slēdz plkst. 17:00

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

J.Dambis

A.Ancāne

V.Brūzis

B.Moļņika

A.Kušķis

I.Tapiņa

A.Lapiņš

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite